p. Ciołkosz

MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 10 XI 1941 /poranny/

I

Dotyczące Polski.

NEW YORK po polsku, 9 XI, g.19,15.
Z Polski nadchodzą wiadomości, iż panuje tam obecnie głód większy, niż w najgorszym okresie poprzedniej wojny. W wielu miejscowościach ludzie umierają dziesiątkami na puchliznę głodową. Dwa tygodnie temu wybuchły w Krośnie zaburzenia głodowe, będące wyrazem rozpaczy ludności.

W następstwie trzydniowej bytności Himmlera w Gen. Gub. przeprowadzono szereg zmian personalnych w Gestapo, przedewszystkiem zaś stracono 60 Polaków.

Jutro, w poniedziałek, w konsulacie polskim w New Yorku, odbędzie się konferencja prasowa, zorganizowana przez delegacje państw, które podpisały deklarację, dotyczącą powojennej organizacji Europy Środkowej.
W kołach Międzynarodowej Konferencji Pracy podkreśla się doniosłą rolę, jaką odegrała delegacja polska w doprowadzeniu do skutku tego ważnego aktu.

ZEESEN w języku afrikaan, 8 XI, g.19,45.
Reportaż z podróży po Polsce. Po zakończeniu kampanii polskiej, Hitler powiedział, że zwykły żołnierz polski walczył dzielnie, lecz że kierownictwo było złe i organizacja "polska". Po zwiedzeniu Polski rozumie się, że nie było na to innego określenia. Ludzie są małego wzrostu, źle odziani i brudni; ich domy są małe, brudne i walące się; ich wozy są małe, konie małe, gospodarstwa małe. Wioski, a nawet miasta można porównać tylko z osiedlami Kafrów. Wszystko było w stanie chaosu.

BELGRAD po ukraińsku
7 XI, g.21,15. W Wilnie życie wraca stopniowo na normalne tory. Podczas okupacji sowieckiej handel prywatny został zniesiony; obecnie odbudowuje się powoli. Przed wojną handel był głównie w rękach Żydów, obecnie trudnią się nim osoby narodowości nieżydowskiej. Sowiety prowadziły politykę rabunkową: w okręgu wileńskim zniszczono 150 tys. ha lasów. Uruchomiono browar Szopena. W Wilnie wychodzą dwa pisma codziennie, jedno litewskie i jedno polskie, otwarte są 4 kina, teatr i filharmonia. Czynnych jest 47 szkół powszechnych; gimnazja nie są jeszcze otwarte, przewidziane jest jednak wkrótce uruchomienie gimnazjum białoruskiego.
8 XI, g.16,15. Donoszą ze Lwowa, iż w Rohatynie Ukraińcy uchwalili wznieść pomnik Tarasa Szewczenki, który głosił, że wrogami narodu ukraińskiego są Moskale, Żydzi i Polacy; odsłonięcie pomnika nastąpi w roku 1942.

Uwaga: patrz także Dział II: Rzym po włosku i Rzym po arabsku, oraz Dział III Moskwa po rosyjsku 7 XI, g.13,00.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

NEW YORK po angielsku, 9 XI, CBS g.14,00 i 19,30, NBC g.18,00.
W Waszyngtonie podkreślają, że Hitler po raz pierwszy mówił o amerykańskiej produkcji zbrojeniowej i o konwojach amerykańskich; zwraca [illegible]
[illegible] że Hitler twierdzi, iż nakazał okrętom niemieckim strzelanie
[illegible] własnej, zaś zatapiają one statki amerykańskie zupełnie
się uwagę [illegible]
tylko w obronie [illegible]
nieuzbrojone.
Znany komentator NYT, Crock, proponuje unifikację działań morskich [illegible] wspólnego dowództwa, oraz
Stanów i W. Brytanii przez wprowadzenie

zwołanie konferencji przedstawicieli sił zbrojnych Stanów, W. Brytanii i Sowietów, dla koordynacji działań lądowych, przedewszystkiem zaś dostaw materiałów wojennych.

Donoszą z Ankary, iż obserwatorzy neutralni stwierdzają wielkie wyczerpanie wojsk niemieckich na froncie sowieckim.

Donoszą z Bagdadu i Kujbyszewa o olbrzymich transportach dostaw amerykańskich nadchodzących na Bliski Wschód i do Sowietów.

Posłowie Norwegii i Danii w Waszyngtonie ogłosili wezwanie do rządu fińskiego, by zerwał z Niemcami i zaniechał dalszej wojny, gdyż jej kontynuowanie zagraża poważnie jedności państw północnych.

Attache wojskowy Stanów w Berlinie ujawnił, że przygotowania do wojny z Sowietami kosztowały Niemcy 13.760 miljonó dolarów, co poważnie zachwiało finansami Rzeszy. O ile zostanie podważonym zaufanie Niemców do armii, to tym samym ulegnie jeszcze większemu zachwianiu zaufanie ich do marki, od której już dziś uciekają.

Donoszą z Vichy, iż wkrótce odbędzie się w Wiedniu konferencja państw Osi i państw współpracujących z Osią, na temat organizacji Europy i propozycyj pokojowych.

Prasa japońska wyraża słabe nadzieje na pomyślny wynik misji Kurusu, podkreśla jednak, że rozwój wypadków na Dalekim Wschodzie zależy od stanowiska Ameryki, nie zaś od klauzul Paktu Trzech. Jeden z dzienników twierdzi, iż flota japońska z łatwością może zablokować Kanał Panamski.

Amb. Umański mianowany został naczelnym dyrektorem TASS.

Donoszą z Berlina o rozstrzelaniu w Wiedniu 20 Czechów pod zarzutem niszczenia składów żywności i straceniu na terenie Czech i Moraw 40 Czechów za akty sabotażu.

Czasopismo Magazine zamieszcza facsimile tajnego dziennika belgijskiego Libre Belgique, który donosi o licznych strajkach, zwłaszcza w kopalniach i wzywa do niszczenia linij komunikacyjnych i składów.

PRAGA po czesku, 8 XI, g.18,00.

Mowa Hachy. Dwa i pół roku temu powierzyłem w ręce Fuehrera los narodu czeskiego, który Fuehrer wziął pod ochronę Rzeszy Niemieckiej. Miałem pełną świadomość, że w ten sposób sytuacja naszego narodu staje się pewną i bezpieczną. Rozumiałem jednak, iż decyzja z 15 marca zapewni nam spokój tylko jeżeli bezwarunkowo zapomnimy o przeszłości i skupimy się na organizowaniu pracą naszą nowego życia. Niestety rodacy moi nie zrozumieli tego, mimo, iż zarówno ja, jak i inni funkcjonariusze państwowi wielokrotnie im to przypominali. Nie zrozumieli, że wielka Rzesza Niemiecka, prowadząc największą z toczonych dotąd wojen i nie okazując słabości ani wobec siebie, ani wobec narodu niemieckiego, nie może i nie będzie sentymentalną także i wobec nas.

HILVERSUM po holendersku, 7 XI, g.11,45.

Nacjonaliści Iraku dokonali zamachu na życie premiera El Saida, z powodu niezadowolenia z polityki rządu.

KALUNDBORG po duńsku, 7 XI, g.17,40.

Piąty rok z rzędu Japonja prowadzi wojnę z Chinami, wskutek której japońskie wydatki wojenne są jak dotąd największe w świecie. Flota japońska może prowadzić wojnę przeciw W. Brytanii i Stanom, stąd przygotowania obronne Ameryki. Jednak zdolność Japonii prowadzenia wojny słabnie z każdą chwilą, podczas gdy ze Stanami jest wprost odwrotnie.

ZEESEN po angielsku, 7 XI, g.2,30.

Czasopismo nowojorskie Scoop proponuje utworzenie emigracyjnego rządu niemieckiego z udziałem Heinricha i Thomasa Mannów, oraz Ludwiga Renna; Lion Feuchtwanger miałby być ambasadorem w Sowietach.

RZYM po włosku, 8 XI, g.21,45.

Donoszą z Vichy, iż w Paryżu aresztowano zabójcę z Nantes. Jest to Żyd, pochodzenia polskiego, który jest sprawcą także i innych zabójstw i aktów sabotażu. Działał on przy pomocy dwóch innych komunistów, którzy również zostali aresztowani.

RZYM po arabsku, 7 XI, g.18,00.
Donoszą z Vichy, iż francuski sąd wojenny rozważał sprawę dwóch Francuzów, trzech Polaków i jednego Muzułmanina, oskarżonych o szpiegostwo. Zapadł 1 wyrok śmierci oraz wyroki skazujące na więzienie od 3 do 10 lat.

ANKARA po turecku, 8 XI, g.19,15.
Jak donoszą z New Yorku, Watykan miał potwierdzić twierdzenia Roosevelta o niemieckich planach wobec religij. Według tych pogłosek, które przyjąć należy z rezerwą, Radio Watykańskie jest w posiadaniu dokumentu, pochodzącego z miarodajnego źródła.

SAIGON po francusku, 9 XI, g.18,00.
Akta procesu Riom zawierają 100 tys. stron.

III

Ogólne.

KRAKOW po polsku, 8,XI, g.17,06.
Produkcja tytoniu w Gen. Gub. jest obecnie wyższą, niż w byłym państwie polskim przed wojną.-
Wkrótce ukaże się nowa książka Mussoliniego, poświęcona synowi Brunonowi.
Uwaga: Kraków jest stacją o długościfali 293,5 m, nadającą dwa razy dziennie łącznie ze stacją Weichselsender i dwa razy dziennie samodzielnie. Ze względu na słabość stacji, audycje z Krakowa są niezmiernie trudne do odebrania.

WEICHSELSENDER po ukraińsku, 8 XI, g.21,15.
Sowiety straciły od początku wojny 8 milionów żołnierzy.

WROCŁAW po niemiecku, 8 XI, g.21,00.
Mowa Hitlera w Loewenbraukeller w Monachium.
Treść mowy znana jest z prasy. Podkreślić trzeba jako rzecz znamienną, iż mowa nie była transmitowana przez radio, które podało jedynie jej streszczenie.

LUXEMBURG po angielsku, 7 XI, g.12,30.
Reportaż z frontu: kapral pociesza żołnierza stojącego nad zwłokami towarzysza, mówiąc, iż lepiej jest zginąć na polu chwały, niż umrzeć w szpitalu z jakiejś choroby, lub zestarzeć się i stać się inwalidą, albo też wreszcie zginąć w wypadku drogowym.

BELGRAD po ukraińsku, 8 XI, g.16,15.
W Żytomierzu powstała organizacja sportowa Sich i oświatowo-kulturalna im. Symeona Petlury, obejmująca sekcje: gramatyki, kultury, chórów, oświaty, literatury i historii Ukrainy.

RZYM po rosyjsku, 8 XI, g.8,15.
Prawda twierdzi, iż Hitler chce narzucić niewolę narodowi rosyjskiemu, odebrać chłopom ziemię i pozbawić praw robotników. Stalin już dawno zrobił to wszystko.

RZYM po ukraińsku, 9 XI, g.18,15.
Prasę europejską obiegła wiadomość o rezygnacji arcybiskupa Canterbury.

BELGRAD po rosyjsku, 7 XI, g.17,15.
W Czechach istnieje wolność prasy, ukazuje się wiele pism w języku czeskim. Czechy mają samorząd, a ich mężowie stanu są niemal całkowicie swobodni w swych decyzjach.

LAHTI po rosyjsku, 8 XI, g.8,10.
Prawda pisze, że naród angielski dzięki walce Sowietów ma możność gromadzić siły dla ostatecznej walki z Niemcami. Okazuje się więc, że chłopi i robotnicy rosyjscy biją się dla Anglii.

MOSKWA po polsku.

8 XI, g.16,30. W Woronežu odbyła się defilada w rocznicę rewolucji, którą odebrał marsz. Timoszenko. Na trybunie zasiadała m. in. Wanda Wasilewska.

9 XI, g.13,30. Wymiana depesz między Roosevelt'em i Stalinem, oraz Mołotowem i Edenem z okazji rocznicy rewolucji.

MOSKWA po rosyjsku

7 XI, g.11,00. Cały Związek Sowietów i cały świat słuchał wczoraj prostej i przejmującej mowy Stalina.

7 XI, g.13,00. Krasnaja Zwiezda: artykuł Erenburga: pozdrawiamy W. Brytanię, pozdrawiamy Francuzów, Czechów i Serbów, pozdrawiamy Norwegów, Holendrów i Belgów, pozdrawiamy naszą siostrę Polskę, chwała partyzantom polskim.

8 XIą g.7,00. Artykuł Jarosławskiego: wszystkie ludy Związku Sowietów tworzą świętą jedność w walce z wrogiem.

8 XI, g.9,00. Niemcy zapłacą krwią za krew, śmiercią za śmierć.

ROZGŁOSNIE AMERYKAŃSKIE

Depesze.

Rząd Vichy na żądanie Franco aresztował b. premiera hiszpańskiego Largo Caballero. O ile Francja wyda go, kredyt jej w Stanach i tak już niski, spadnie jeszcze bardziej.

Donoszą z Vichy, iż dowództwo włoskie w Grecji wzywa żołnierzy brytyjskich, znajdujących się w Grecji, do poddawania się, przyznając w ten sposób, iż oddziały angielskie nadal walczą w Grecji.

Niemcy zarządzili w Norwegii zbiórkę wszelkich przedmiotów z metalu.

Korespondenci.

H. Smith, Berlin. Niemiecki rzecznik urzędowy kategorycznie zaprzeczył by prowadzona była ofenzywa na większą skalę przeciw Moskwie, oraz zaprzeczył wiadomości o wzięciu Tuły przez wojska niemieckie. - A. Dreyer, Berlin. Nalot angielski zaskoczył nieco obronę Berlina, gdyż była to noc piątkowa, jednaż z dwóch nocy w tygodniu, gdy na ogół nie oczekuje się nalotów.

IV

Z ostatniej chwili.

R.Broke, Ankara. Armja angielska na Bliskim Wschodzie wzmocniona została ostatnio nowymi oddziałami, a mianowicie wojskami indyjskimi, a prócz tego przybyły tam oddziały angielskie, czeskie, polskie i jugosłowiańskie. Dla stłumienia ruchu partyzanckiego w Jugosławii Niemcy zmuszeni byli ostatnio użyć oddziałów spadochronowych, albowiem nawet lotnictwo nurkujące nie było w stanie skutecznie zwalczyć oddziałów Czetników, operujących w pagórkowatym i lesistym terenie. Świadczy to o tym, że Niemcy za wszelką cenę starają się zabezpieczyć sobie ustabilizowane tyły na Bałkanach. - W Rumunji ciągle zdażają się sabotaże pomimo żywej akcji niemieckiej tajnej policji. W RUmunji istnieją trzy obozy koncentracyjne i są one obecnie przepełnione internowanymi. Wobec pogarszających się warunków ekonomicznych w kraju rośnie niezadowolenie, które rząd stara się skanalizować z intensyfikowaną kampanją antyżydowską.

M.Agronsky, Ankara. Bliski Wschód stanie się w najbliższym czasie centralnym punktem operacyj wojennych. Sprawa obr9ny Kaukazu i innych operacji jest dzisiaj jeszcze przedmiotem spekulacji, wiadomo jednakże pozytywnie, że wojską angielskie w żadnym razie nie wezmą udziału w walkach związanych z obroną terenu poza Kaukazem, naprzykład Rostowa. Natomiast dla obrony Kaukazu czynione są energiczneprzygotowania w Iranie, Iraku i Syrji, zwłaszcza jeżeli chodzi o stworzenie nowych dróg komunikacyjnych. Zdobycie Kaukazu przez Niemców z jednej strony dałoby im do dyspozycji zapasy ropy, a z drugiej co jest ważniejsze, pogorszyłoby znacznie sytuację Anglji i Aljantów na Bliskm Wschodzie.